

Onderzoeksdocument: Visuele beperkingen en digitale toegankelijkheid

Inleiding

Digitale toegankelijkheid is essentieel in een wereld die steeds digitaler wordt. Mensen met een beperking moeten net als ieder ander gebruik kunnen maken van websites, apps en andere digitale middelen. Een van de grootste groepen binnen deze doelgroep zijn mensen met een visuele beperking. In dit document wordt onderzocht wat een visuele beperking inhoudt, welke drempels mensen met deze beperking ervaren op het internet, en welke oplossingen en aanpassingen bijdragen aan een toegankelijke digitale omgeving.

Wat is een visuele beperking?

Een visuele beperking houdt in dat het zicht of het vermogen om te zien in enige mate beperkt is. De mate van beperking varieert van verminderd zicht in één of beide ogen (slechtziendheid) tot volledig, niet-herstelbaar zichtverlies (blindheid). Dit kan aangeboren zijn of op latere leeftijd ontstaan.

Voorbeelden van visuele beperkingen

- **Kleurenblindheid** – Moeite met het onderscheiden van kleuren, zoals rood-groen of blauw-geel.
- **Slechtziendheid** – Onscherp zicht, kokervisus, beperkt centraal zicht, of troebel zicht.
- **Blindheid** – Volledig en onherstelbaar verlies van zicht in beide ogen.
- **Doofblindheid** – Zowel visueel als auditief beperkt, wat communicatie en toegang tot informatie extra moeilijk maakt.

Digitale drempels voor mensen met een visuele beperking

Op het internet komen mensen met een visuele beperking vaak obstakels tegen die voor anderen onzichtbaar zijn. Enkele veelvoorkomende drempels zijn:

- Kleine of slecht contrasterende tekst
- Afbeeldingen zonder alternatieve tekst (alt-tekst)
- Onleesbare lettertypes of te weinig ruimte tussen regels
- Gebruik van kleur als enige manier om informatie over te brengen
- Niet-ondersteunde websites voor screenreaders

Toegankelijk internetgebruik: Oplossingen & Aanpassingen

Gelukkig bestaan er verschillende technieken en hulpmiddelen waarmee mensen met een visuele beperking toch effectief gebruik kunnen maken van het internet. Enkele van de meest gebruikte aanpassingen zijn:

- Aanpassen van lettertype, kleur en regelafstand

- In- en uitzoomen op tekst of afbeeldingen
- Gebruik van screenreaders – software die de tekst op een scherm voorleest
- Audiodescriptie in video's – aanvullende uitleg over wat visueel te zien is
- Gebruik van een brailleleesregel – een apparaat dat tekst omzet in braille
- Navigatie via toetsenbord in plaats van muis

Conclusie

Mensen met een visuele beperking ondervinden dagelijks obstakels in het digitale landschap. Door inzicht te krijgen in deze beperkingen en de drempels die zij ervaren, kunnen ontwerpers, ontwikkelaars en organisaties bijdragen aan een inclusieve digitale wereld. Het toepassen van eenvoudige toegankelijkheidsrichtlijnen, zoals voldoende kleurcontrast en screenreader-ondersteuning, maakt al een groot verschil. Digitale toegankelijkheid is geen luxe, maar een basisvoorwaarde voor een samenleving waarin iedereen mee kan doen.

Gebruikte bronnen

- Cardan. (z.d.). Soorten beperkingen. Geraadpleegd van:
<https://www.cardan.com/kennisbank/soorten-beperkingen>
- Stichting Accessibility. (z.d.). Visuele beperking. Geraadpleegd van:
<https://www.accessibility.nl/verschillende-beperkingen/visuele-beperking>